

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nepriljubljena pisma se ne sprejemajo in ne vrnejo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane z družbe z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina za celoletno: K 31-20
za pol leta: K 15-60
za tri mesece: K 7-80
za nedeljsko izdajo za celoletno: K 6-20
za pol leta: K 3-60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 8 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . mm po 10 v. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . mm po 20 v. Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . K 20.— vsaka nadaljna vrsta . . . K 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno la upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštna priporočila št. 841.652.

Avstrijsko uradno poročilo.

DUNAJ, 28. (Kor.) Uradno se razglša: 28. aprila 1917.

Nobenih važnih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 28. (Kor.) Veliki glavni stan, 28. aprila 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta: Na obeh bregovih Scarpe je sovražnik nadaljeval močno obstreljevanje naših postojank in zaledja. Mi smo z vidnim učinkom odgovarjali angleškim baterijam. Pri Monchy se je večeraj dopoldne izgubonošno razbilo pred našimi postojankami več angleških napadov. Danes pred dnevnim svitom je postal topovski boj od Loosa do Queanta izredno srdit. Po bobnajočem ognju se je kmalu nato skoro na vsej fronti razvila nova pehotna bitka. — Armada nemškega cesarjeviča: Bojni položaj je ob naraščajočem močnem ognju ostal neizpremenjen. Pri Braye se je francoski sunek izjavil. Pri Hurtebise smo pri uspešnem odbitju odvzeli sovražnikom četam več ujetnikov in streljanih. Pri Brimontu in severno Reimsa so se sovražni sunki izjavili. — Armada vojvode Albrehta Vrt.: Nobenih bistvenih dogodkov. — Z obrambnim ognjem smo sestrelili tri sovražna letala, z zračnim napadom dva privržna balona.

Vzhodno bojišče. — V sled živahnega delovanja ruske artiljerije blizu obale, zapadno Lucka, ob Zloti Lipi, Narajovki in Putni je bil v teh odsekih tudi naš ožen močnejši. Za našimi črtami je bilo po zračnem boju sestreljeno eno rusko letalo.

Macedonska fronta. — V sled deževja in sneževja v gorovju je majhno hojno delovanje.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

VEČERNO POROČILO.

BEROLIN, 28. (Kor.) Veliki glavni stan, 28. aprila zvečer.

Na araskem bojišču se je Angležem danes v tretji popolnoma ponesrečel prodor nemških črt. Ob dnevnem svitu z močnimi masami na 30 km široki fronti na obeh bregovih Scarpe zastavljeni napadi so se brez izjeme izjavili z ognjem in s protisunkom. Zopet je sovražnik doživel težak poraz. Njegove izgube so zelo velike. — Ob Aisni in v Šampanji menjajoče se močan topovski boj. — Na vzhodu nič bistvenega.

Turško uradno poročilo.

CARIGRAD, 27. (Kor.) Iz glavnega stana se poruča: Kavkaška fronta: Le patruljni boji. — Sinajska fronta: Eden naših konjeniških polkov je pregal sovražni konjeniški polk in mu prizadejal izgube. Sicer na tej fronti le lahek topovski ožen. — Na ostalih frontah nobenih posebnih dogodkov.

Dogodki na morju.

BEROLIN, 28. (Kor.) Wolffov urad poročila: Eden naših podvodnikov je dne 21. aprila uspešno obstreljeval za nakladanje rude važne pristaniške naprave pri Gouray v severni Ameriki. En most za nakladanje se je podrli, drugi je bil zelo poškodovan.

Nač. adm. štaba mornarice.

BEROLIN, 28. (Kor.) Uradno se objavlja:

Nemška pomorska letala so 26. t. m. uspešno obmetala z bombami pristaniške naprave Sufine. Opaženi so bili močni požari v pristaniškem ozemlju in na svetlinah. Vsa letala so se vkljub srditemu sovražnemu ognju vrnila v dobrem stanju.

Sovražna uradna poročila.

Italijansko poročilo.

27. aprila 1917. — Letalsko delovanje sovražnika se je večeraj na trentinski fronti še povečalo in se razširilo tudi med doline Karnije. Naši letalci so izvršili krepke protiakcije do Bressanove in Franzentese. — Na isti fronti živahne topovske akcije na planoti pri Asiagu, v suganski dolini in v povirju Bata. Na levem bregu potoka Masa je prišlo do manjših patruljnih bojev. Napravili smo par ujetnikov. — Na Krasu je naša artiljerija uspešno obstreljevala sovražne postojanke v severnem odseku planote. Napadi, ki so jih izvršili manjši sovražni oddelki na raznih delih fronte, so bili gladko odbiti. Ena naših patrulj je ujela 10 mož. — Sovražna letala so metala bombe na San Canziano, ne da bi napravila kako škodo.

O bojih na zapadu.

BEROLIN, 28. (Kor.) Wolffov urad poročila: Kakor tretji dan bitke pri Arrasu, tako vsled krvavih izgub oslabilni sovražnik tudi četrti dan ni bil sposoben za večje napore. Pač pa se je nadaljeval med tem topovski boj na nekaterih točkah

z veliko srditostjo. Južno Scarpe se je proti večeru razvil sovražni ožen do velike sile in narastel od potoka do Queanta do silne srditosti. Po skrajno srditem bobnajočem ognju, tudi težkih kalibrov, so poizkušali Angleži v istem odseku fronte, kjer so prejšnje dni zamen krvaveli, zopet močan napad na obeh straneh ceste Arras—Cambrai, ki pa ga je zadela ista usoda kakor prejšnje. Angleške napadne čete so bile večidel uničene z močnim nemškim zapornim ognjem. Letalci so opazili na bojiščih po težkih bojnih dnehi cele kupa trupel padlih Angležev.

Letalsko delovanje na zapadu.

BEROLIN, 28. (Kor.) Wolffov urad poročila: Dne 26. t. m. je bilo na zapadni fronti obojestransko letalsko delovanje posebno v večernih urah jako živahno. Naši letalci so iz nizkih višin napadali sovražne postojanke s strojnimi in bombami. Dne 27. aprila je bilo na francoska taborišča pri Breuilu in Jonchery spuščeni 2700 kg razstrelilnih snovi. Prišlo je do več hudih eksplozij. Od 1. januarja 1917 dalje so zmetali naši letalci na zapadni fronti z večidel opaženimi dobri uspehi na važne vojaške naprave, posebno kolodvor, nastanišča in taborišča skupno 140.000 kg bomb.

Mirovno razpoloženje v Angliji in Franciji.

BERN, 27. (Kor.) »Berne Tagblatt« poročila iz Zeneve: Zdi se, da se izvršuje v Franciji in Angliji preobrat v vojnem razpoloženju. Mirovno gibanje se pojavlja javno in odkrito. Angleška neodvisna delavska stranka objavlja poziv na angleški narod, v katerem se očita vladi, da skuša preprečiti pošten mir z osrednjimi vlastmi in da sistematično odklanja vse predloge avstrijskih in nemških državnikov kot lažnjive in zvijačne.

Nova Rusija.

Miljukov o vojnih ciljih Rusije.

ROTTERDAM, 27. (Kor.) Poročevalec »Manchester Guardian« v Moskvi je imel razgovor z Miljukovom, ki je izjavil: Mi nismo prejeli nobene uradne ponudbe, ki bi nam omogočala tvoriti podlago za mirovno pogajanje. Glede Carigrada in moskviščin se je izrazil Miljukov z ozirom na izjave provizorične vlade sledeče: Ako pomeni internacionaliziranje svobode trgovinskega prometa po moskviških ožinah, potem se bo Rusija s tem zadovoljila. Vendar pa bo vztrajala na svoji pravici, da se pomorske ožine zapro za tuje vojne ladje, in to je mogoče le, ako dobi morske ožine Rusija in jih utrdi. Na vprašanje, ali bi ne bil s tem železniški promet preko Carigrada v orijent oviran, je odgovoril Miljukov, da bi se ne strinjalo s sklepi pariske konference, ako bi dobili vsi narodi enako pravico do prometa na tej črti. Zavezniki so se v Parizu dogovorili, da mora biti po vojni trgovinski promet za osrednje vlasti otežkočen. Miljukov je mnenja, da Amerika ne bi nasprotovala temu, da dobi Rusija Carigrad, o čemer so se zavezniški že zjednili. Glede Avstrije je Miljukov izjavil, da zadostna avtonomija za avstrijske Slovence Rusije ne more zadovoljiti. Le njihova neodvisnost zamore rešiti problem.

Reprezentantska zbornica proti Rooseveltovim protivojnim.

WASHINGTON, 27. (Kor.) Reprezentantska zbornica je s 170 proti 106 glasovom odklonila dodaten predlog k vojaškemu zakonu, ki pooblašča Roosevelta, da sestavi armado prostovoljcev za službo na Francoskem.

Ameriška denarna pomoč Franciji in Italiji.

WASHINGTON, 28. (Reuter. — Kor.) Washingtonska vlada je sklenila, da posodi tekom enega tedna Franciji in Italiji po 200 milijonov dolarjev.

Naši podaniki v Ameriki ne bodo ne internirani ne konfinirani.

DUNAJ, 28. (Kor.) Državni tajnik Lansing je v imenu vlade Združenih držav ameriških podal izjavo, da prelom diplomatskih odnosov med Avstro-Ogrsko in Združenimi državami ne bo imel za posledico nikake izpremembe v postopanju z našimi podaniki v Ameriki. Naši podaniki da bodo v Uniji kakor doslej tudi nadalje uživali svoje pravice in svobodične ter izvzemši slučaje individualne kršitve zakona, ne bodo ne internirani ne konfinirani.

Rok za odhod Američanov v Švicco.

DUNAJ, 27. (Kor.) Vsi Američanci brez razlike spola in starosti, ki hočejo zapustiti monarhijo, zamorejo odpotovati v Švicco tekom 4 tednov od dneva prekinjenja diplomatskih odnosov, t. j. od 9. aprila dalje računano. Pozneje ne more nikdo več odpotovati. Oni, ki ostanejo v monarhiji, ne bodo niti internirani niti konfinirani in bodo, v kolikor kaj osebno ne zgreše, neovirani.

Proračunski odsek rajstaga.

BEROLIN, 27. (Kor.) V proračunskem odseku državnega zbora je državni mi-

nister admiral Capelle tekom nadaljne razprave o mornariškem proračunu poudarjal napačna poročila sovražnih časopisov glede izgub ladij. Socialist Noske je priznal poštreno delovanje podvodnikov in naglašal, da o zmanjšanju podvodniške vojne kljub nezaželenim političnim zmešnjavam ne more biti več govora. Govornik se strinja z onimi, ki so mnenja, da ni več daleč dan, ko bo tudi Anglija izjavila svojo pripravljenost za mirovna pogajanja.

»Vorwärts« delačem povodom 1. maja.

BEROLIN, 28. (Kor.) »Vorwärts« objavlja na čelu lista izjavo generalne komisije strokovnih organizacij Nemčije in načelnika socialistične stranke Nemčije glede 1. maja, ki pravi: Sredstva za obrambo domovine in domačega ognjišča mora in bo dobavljal delavski razred. Nemški delavci se bodo radi tega letos, kakor poprej, odpovedali odpočitku 1. maja. Zaljub se poizkuša delavci z letaki izvesti k demonstracijski stavki ali revolucionarni generalni stavki dne 1. maja. Ti listi ne izhajajo iz socialistične stranke, ampak od ljudi, ki nimajo nobene skupnosti z delavskim gibanjem. Ustavitev dela v politične namene so sedaj neopravičljive in jih je treba kar najbolj grajati. Kdor pospešuje to početje, prevzema težko odgovornost napram vojski, delavstvu, materam in otrokom v domovini, ki si žele skorajšnjega miru. Delavci bodo upoštevali naše opominje. Sedaj je najvažnejša naloga, delati za skorajšen mir.

† Podadmiral Kailer.

DUNAJ, 28. (Kor.) Načelnik mornariškega oddelka vojnega ministrstva, podadmiral Kailer pl. Kalfenfeld, je danes ob 149 ponoril po večtedenski bolezni umrl.

DUNAJ, 28. (Kor.) Danes ponoril v 55. letu svoje starosti umrl načelnik mornariškega oddelka, podadmiral Kailer, je bil bolan že za časa prevzetja svojega urada. Pred približno enim tednom se je njegovo stanje tako poslabšalo, da je bilo pričakovati najhujšega.

Glasovi o cesarjevem pismu grofu Clam Martinicu.

DUNAJ, 28. (Kor.) Vsi listi naglašajo veliki pomen na ministrskega predsednika naslovljenega cesarjevega lastnoročnega pisma, ki predstavlja naravnost izredno in neobičajno zaupnico, kakršna je bila le redkokdaj izrečena od strani prestola kakemu kabinetnemu načelniku. Manifestacija vladarja izraža v splošnem, da se preobrat, ki se je zgodil pred kratkim v notranji politiki, popolnoma krije z nazori vladarja. Lastnoročno pismo cesarja grofu Clam Martinicu zamorejo smatrati avstrijski narodi kot dober omen za delovanje parlamenta.

Sklicanje parlamenta.

DUNAJ, 28. (Kor.) »Wiener Zeitung« objavlja cesarski odlok z dne 26. aprila t. l. glede sklicanja državnega zbora za 30. maja 1917.

Najvišje lastnoročno pismo grofu Tiszi. BUDIMPEŠTA, 28. (Kor.) Jutrišnji »Budapesti Közlöny« objavi naslednje Najvišje lastnoročno pismo na ministrskega predsednika grofa Tiszo:

»Ljubi grof Tisza! Po zasedenju prestola sem smatral za potrebno, da v neposrednih stikih spoznam razne smeri ogrskega javnega življenja ter nazore voditeljev strank o položaju ter o stavljenih nam nalogah. Zato sem ugodil Vašemu predlogu, da pokličem k Sebi vodilne člane ogrskih političnih strank brez ozira na strankarsko pripadnost, ter sem na Vašo prošnjo opetovano sprejel voditelje manjšine. Po zaključku avdienc ne vidim razloga, da bi se ločil od vlade, ki razpolaga v zbornici s trdno večino ter je v težkem času skoraj štirih let razvijala z redko poštreno voljo in resničnim patriotizmom vođeno smotreno delovanje v interesu obrambe dežele in čim najbolj možnega olajšanja težkega položaja prebivalstva države, za kar vam izrekam Svoje posebno priznanje in Svojo zahvalo. — Zagotavljam Vas ter ostale člane vlade Svojega popolnega zaupanja, kakor sem ga gojil doslej, pozivljam vlado, da vodi državne posle s svojo izkušeno zvestobo dalje ter mi obratno predloži prikladne predloge, po katerih se bo v obsežnem zistemu narodno-gospodarskih ustanov in v razširjenju volilne pravice, ki odgovarja sedanjemu velikemu času ter od prebivalstva doprinešnim žrtvam, oziraje se pri tem na življenjske interese ogrske države, izražalo Moje hvaležno priznanje za obdobja vredne napore sil in za patriotsko zadržanje naroda v usodepolnih dnevih te svetovne borbe.

Kako misli ogrska vlada razširiti volilno pravico.

BUDIMPEŠTA, 28. (Kor.) V zvezi z Najvišjim lastnoročnim pismom, naslovljenim na ministrskega predsednika grofa Tiszo, je dobila »Budimpeštanska korespondenca« od pristojne strani naslednje sporočilo: Vlada bo v najkrajšem času

izpolnila Najvišji nalog ter predložila zadnje predloge. Pri odredbah, ki prihajajo v poštev na polju volilne pravice, mora kot vodilo sprejeti načelo, da postanejo pri početitvi volilne pravice deležni priznanja tudi oni, ki so se posebno odlikovali v obrambi domovine. Na tem polju je merodajna volilna pravica iz leta 1913., ki podeljuje volilno pravico vsem onim, ki dobe tekom vojaškega službovanja šaržo podčastnika. V sled vojne zagotavlja že ta določba številnim zaslužnim državljanom volilno pravico. Izhajajoč z istega načela namerava vlada predlagati, da dobe volilno pravico imejitelji hlabrostnih svetinj. Razen tega namerava vlada določbe volilne pravice izpremeniti v smeri, da se prizna volilna pravica tudi posestnikom osmero oralov agrarnega zemljišča ali zemljiškim posestnikom enakega pomena.

Povratek Tisze v Pešto.

DUNAJ, 28. (Kor.) Ministrski predsednik grof Tisza se je večeraj ponoči po tridnevni muditvi na Dunaju vrnil v Budimpešto.

Razredna loterija.

DUNAJ, 28. (Kor.) Pri današnjem zrebanju ste zadeli 10.000 K št. 15.054 in 27.272; 5000 K št. 108.275.

Amerika in jugoslovanski izseljenci.

Bili so časi, ko je v našem narodu vladala nekakšna pravcava izseljevalna strast. Tuptam se je vrnil v staro domovino kak »Amerikanec«, ki je po daljšem ali krajšem trudopolnem delu na oni strani »velike luže« prinesel domov manjšo ali večjo svoto, katero je potem s svojimi prejšnjimi prijatelji razmetaval po vaskih krcmah, govoreč o bogatem in lahkem zaslužku v ameriških delavnicah, rudnikih itd., ter tako vabeč nerazodno ljudstvo, da bi zapustilo svojo rodno grudo ter šlo s trebulom za kruhom preko morja. In res! Bilo je po naših krajih slabih letin, v vinorodnih pokrajinah so trtna uš in razne trsne bolezni skoraj popolnoma uničile toliko in toliko gospodarstev, beda je prihajala v kraje, kjer je ljudstvo živelo pri miru in zadovoljno: zvenketanje z ameriškimi, baje tako lahko zasluženimi dolarji je mogočno vplivalo na obubožno prebivalstvo. Marsikateri kmetič si je dejal: Kaj naj se ubijam tu dan in noč, ko je ves moj trud zastoni. Zemlja mi ne rodi, beda mi leze skozi vsa okna v hišo in streha nad menoj se ruši. Zakaj ne bi šel tjakaj, kjer leži denar na cesti, in se je le treba pripogniti, da si ga nabereš polno torbo? Par let ostaneš tamkaj, da si opomoreš, pa pridem potem nazaj, plačam dolgove, pozidam dom, in potem bomo zopet srečno živeli na domačih tleh. Tisoči in tisoči so mislili tako in potem tudi storili tako. Izpraznile so se cele vasi, cele občine, in doma so ostali sami starci, žene in otroci. Vse, kar je bilo sposobnega za delo, za težko, naporno delo, je odšlo iz domovine, v Ameriko, za srečo. Tako je bilo v naših slovenskih deželah, tako je bilo v našem Primorju od Trsta do Kotor, sploh v vseh naših avstrijskih jugoslovanskih pokrajinah.

Tedaj se je začel v vsej naši javnosti oglašati vedno glasnejši klic: Ostanite na svoji grudi, ne v Ameriko, posvečajte tisto delo, tisti trud, ki vas ubija v Ameriki, svoji domači zemlji, pa boste imeli Ameriko doma! Toda ta klic je bil večinoma brezuspešen, in niti najbridejše izkušnje tistih, ki so se vrnili brez ameriških dolarjev, ubiti na duši in telesu, v svojo domovino, kjer jih je čakala še hujša beda, kot prej, niso izmordile ljudstva.

Če hočemo govoriti odkrito, moramo reči, da so bile teh za naš narod tako usodnih pojavov v veliki meri tudi krive naše tedanje vlade. V parlamentu so se delali velikanski gospodarski načrti, s katerimi naj bi se pridobili veliki narodi za vladno politiko, železnice, vodne ceste, ki naj bi vezale morja z morji, take stvari so se pletle tedaj vladnim politikom po glavi, a na vedno naraščajoče izseljevanje se je mislilo le tedaj, kadar je bilo treba državnih podpor ali posebnih predprav kakih parobrodni družbi, ki je le še povsjevala izseljevanje. Šele tedaj, ko so posegle vmes vojaške oblasti, ker ni bilo več mogoče tajiti, da odhaja v tujino tisti ciet prebivalstva, ki bi bil v slučaju nevarnosti najnujnejše potreben za obrambo države — tedaj šele se je začelo posvečati nekoliko več pozornosti vprašanju izseljevanja.

Naj bi bile naše vlade pred dvajsetimi, petindvajsetimi leti posvečale večjo skrb plodonosnemu obdelovanju naših domovinskih tal, naj bi bile, v slučaju potrebe, navajale izseljevanje našega poljedelskega, obrtniškega, delavskega življa v ono najbližjo našo deželo, kjer so vsled nespodobnosti vladajočih krogov in zato še pogubnejših vplivov z raznih strani ostala zapokana milijonska in milijonska naravnobogastva, v našo Bosno in Hercegovino: potem bi sedaj ne stali pred žalostnim dejstvom, da biva danes v nam sovražni Ameriki stotisoče našega naroda, odruga-

nega od svoje domovine, izpostavljenega vsem onim nedoglednim bridkostim, težavam in nevarnostim, ki jim prete vsled vstopa Amerike v krog naših sovražnikov.

Ogromni, največji del naših izseljencev se ni izselil iz domovine, da bi si ustanovil v Ameriki nov dom. Takih je morda med vsemi komaj pet odstotkov. Vsi drugi so odšli iz domovine z namenom, da se vrnejo prej ali slej, da si potem z ameriškimi zaslužkom opomorejo doma. Zupustili so tu svoja posestva, svoje družine, žene, otroke, in odšli so preko morja v najlepših letih, v tistih letih, v katerih je njihove sorodnike domovina sedaj že zčuvajno poklicala pod zastave v svojo obrambo. Vsi ti izseljenci, pa naj so tudi že toliko in toliko let v Ameriki, niso izstopili iz naše državljanske zveze, si niso pridobili ameriškanskega državljanstva, so torej še vedno podaniki avstro-ogrsko monarhije in jih kot take vežejo napram domovini prav iste dolžnosti, kot pa njihove vrstnike v domovini.

V kakšnem položaju se torej nahajajo ti naši rojaki v Ameriki sedaj, ko že takorekoč vlada vojno stanje med Ameriko in našo državo?

Podaniki sovražne države v sovražni državi!

Da bi se vrnili sedaj v svojo domovino, je nemogoče, izključeno, ostajamo tamkaj. Umljivo je v takih okoliščinah, da pametnemu človeku ne more niti oddale prihajati na um, da bi svetoval svojem rojaku v sovražni državi, da naj kot tak snuje in ruje proti državi, v kateri živi; toda prav tako pa je dolžnost vsakogar, da opozarja svoje rojake v tuji državi na one dolžnosti, ki jih vežejo na njihovo domovinsko državo, katera ima slej ko prej enako pravico do njih, kot jo je imela tedaj, ko so bivali v njenih mejah. In tem nujneje je taka posvaritev, ker je splošno znano, da si plačani sovražni agitatorji prizadevajo na vso moč, da bi v naših izseljencih z najsičajnejšimi, na najneverjetnejših osnovah zgrajenimi in prav zato najnevedeljivejšimi obljubami omajali zaupanje v bodočnost naše države in jih pridobili za namene naših sovražnikov. — Dočim se tu v domovini njihovi očetci, bratje, sinovi v naših jugoslovanskih polkih in krdelih bore z brezprimerno vztrajnostjo in poštreno voljo za obrambo domovine, naj bi oni tam pozabljali svojo dolžnost in poširali, kar njihovi svoji grade tu v svoji srčni krvi!

Mislimo, da nam ni treba poudarjati še prav posebej, da so naše oblasti kar najnatančneje poučene o vsem snovanju naših sovražnikov v Ameriki proti naši državi. In potem posledice tega rovanja za naše rojake v Ameriki, če bi bili tako nesparmetni, da bi se ga udeležili? Odgovor je kratak, a zato tem bridkejši: vrnitev v domovino jim je nemogoča za vedno, kajti tu jih čaka kazen veleizdajalcev! In njihove družine v domovini? Država ima pravico, da zapleni imetje oseb, ki se na tak način pregreše proti njej, da tako pokrije škodo, ki ji je nastala po njihovem zločinu. Ali si je mogoče misliti še hujših posledic za človeka, ki je odšel v daljni tuji svet, da bi si s trudopolnim delom priboril srečo, s katero naj bi se vrnil k svojim ljubljanim svojcem?

Pisemsko občevanje z Ameriko je danes težavno, a vendar ni popolnoma izključeno. Zato pa tudi izražamo naslednjo željo, katero naj bi upoštevali vsi oni, ki imajo svoje v Ameriki. Za nas, za naš narod, prav tako kot za našo državo, pride po vojni čas, ko bo treba zbrati in napeti vse moči, da čim prej zacelimo rane, ki nam jih je zadala vojna. Tedaj bomo krva-vo potrebovali onih stotisocev naših mož, ki sedaj v Ameriki, v resnici dobro služijo, čakajo trenutka, da se vrnejo v svojo domovino. Želimo, da bi se nam vrnili vsi, prav vsi, ker potrebujemo vse; a da se bodo mogli vrniti, jih posvarimo sedaj, da naj se izogibajo vsega, kar bi jim moglo preprečiti vrnitev. Kdor ima svoje v Ameriki, jim piši v tem smislu.

Mnogo se je res grešilo pri nas v vprašanju izseljevanja, toda vojna je očistila marsikaj, in prav gotovo tudi v tej stvari toliko, da smo prepričani, da prebivalstvu nove Avstrije po vojni ne bo treba iskati sreče v Ameriki, ker jo bo lahko našlo na svojih domačih tleh, na svoji rodni grudi. V to pomagaj Bog in prelita kri sinov naše domovine!

Ruski prevrat in naša socialna demokracija.

Dne 8. t. m. se je vršilo v Trstu — kakor posnemljemo iz »Arbeiter Zeitung« — zborovanje zaupnikov južno-slovanske socialno-demokratske stranke, ki je odposlalo socialnom Rusije sledeči pozdrav:

»Južno slovanska socialistična stranka pozdravlja z navdušenjem zmago ruske revolucije nad carizmom in nasilnem voj-

DANES POPOLDNE OB 6, SE BO VRŠILA V VELIKI DVORANI NARODNEGA DOMA GLEDALIŠKA PREDSTAVA CIGANOV - RIL-METODOVIH UČENCEV -

ne, pričakovanje, da bo ogromna pomembnost socialnega prevrata v tej državi zvestih in neomajnih borilcev proletarske revolucije v kategorijo stvarilo. Južno-slovenska demokratska stranka želi govoriti, da ruska revolucija, ki je postala najznamenitejši faktor miru in ki je vojni buržoaziji zadala smrten udarec, napravi konec nasilstvu v vsem svetu in dokaže potrebo socialne reorganizacije, da iz ruske razredne države nastane svobodna socialistična Evropa.

Človek bi moral zavidati našo socialno demokracijo na svobodi, ki jo uživa — danes, ko se sicer zaustavljene, ali vsaj hudo skrčene vse ustave, politične in tudi osebnosti. Vprašamo le, kaj bi se zgodilo, s kakšno drugo stranko ali osebo, ki bi hotela pozdravljati somišljenike in kakšni sovražni državci, in ki bi tako odkrito napovedovala zrušenje sedanega družabnega reda — ne samo v Rusiji, ampak v vsem svetu?!! Posebno pa še, kaj bi se dogodilo, kakšni naši stranki, ako bi v takem pozdravu podanikom in sovražni državi izrekli besedo „južno-slovenski“, ki je še posebno postavljena na indeks?!

Pendant k temu pozdravu naše socialne demokracije tvori oficijozna izjava v „Fremdenblattu“ (glej brzojavko v izdaju od minolega torka), kjer je rečeno, da „mi nismo ovirali socializma, da razpravljajo na mednarodnem strankinem kongresu o miru. Nasprotno: mi smo jim še gladili pot za take razprave! Avstro-Ogrska in nemška država ste dovolili zastopnikom svojih socializmov, da se odpeljejo (v Stockholm) in razpravljajo o miru.“ — Pa da niso otroci sreče — ti socialni demokracije v Avstriji! Rusiti hočejo ves družabni red, gromce proti vojni „buržoaziji“ (torej ne samo ruske), — in vendar lezejo po lestvi take „nesocialne“, „nazadnjaške“, „policijske države“ (kakor so vedno govorili o naši državi) gori do — diplomatske institucije, in se morejo v času vojne v inozemstvu sestajati s pripadniki sovražne države!!

Ne velja naglašanje, da se to godi po političnem prevratu v Rusiji, po strmo glavljenju avtokratskega, absolutnega režima: čes, da je sedanja, iz prevrata vznikla Rusija druga Rusija, ki ni izvala te vojne in ki je zato tudi ne nadaljevati, da so torej ruski socialni demokracije podaniki države, ki je ni šteti več med nam sovražne!

Proti taki trditvi govore dejstva: da so ruski socialisti sestavljeni del sedanje provizorične vlade in da je ta takoj po nastopu v svojih oficijelnih izjavah slovesno izjavljala, da hoče zvesto izpolnjevati vse obveznosti, ki jih je sprejela prejšnja vlada napram zaveznikom!

Najbolji dokaz za to podamo s tem, da citiramo nekoliko takih markantnih izjav vlade in emancipacij z izborov ruskega delavstva po prevratu. — Dne 16. marca 1917. nam je sporočil brzojav manifest carja Nikolaja II., s katerim se odpoveduje kroni v svojem in v imenu svojega sina. Istega dne je izdala provizorična vlada, sestavljena iz zastopnikov strank, sovražnih prejšnjemu režimu, torej delavskih in „buržoazijskih“, v kateri označa temelje za svojo politiko.

Dne 17. marca smo prejeli poročilo o brzojavki, ki jo je novi ruski minister za zunanje stvari poslal diplomatskim zastopnikom v tujini. V tej brzojavki izjavlja nova vlada, da bo „skrbno gojila“ odnose, ki nas spajajo z drugimi prijateljskimi in zvezničnimi narodi, in pričakujemo, da to postanejo še priskrebniji in trajnejši pod novim režimom v Rusiji, ki je odločen, da bo deloval na podlagi demokratičnih načel spoštovanja, ki gre večjim in manjšim narodom na podlagi svobode in razvoja in dobrega razmerja med narodi.“

Po brzojavki iz Petrograda z dne 29. marca smo doznali, da so delavci v municijski tovarnah sklenili, da v očiščeni potrebi izdelovanja vojne municije odstopajo od glavne zahteve svojega programa, namreč 8-urnega delavnika.

Brzojavna poročila iz Petrograda z dne 10. aprila nam je pošljal proglas provizorične vlade na narod, kjer je rečeno med drugim: „Provizorična vlada prepušča volji naroda, da v najožji skupnosti z našimi zavezniki končno odloči vsa vprašanja, tičočna se svetovne vojne in nje dokončanja, smatra pa za svojo pravico in svojo dolžnost, da že sedaj izjavi, da svobodna Rusija nima namena, da bi vladala nad

drugimi narodi, da bi jim jemala njihovo narodno dedščino in nasilno zasejala tuja ozemlja, temveč da hoče doseči mir na podlagi pravic narodov, da si sami določajo svojo usodo.“

Na kongresu delavskega in vojaškega sveta — tako je sporočila brzojavka z dne 15. aprila — so navdušeno sprejeli predlog za nadaljevanje vojne in da je bil vodja ruske socialne demokracije, Plehanov, ki je do tedaj živel v inozemstvu, navdušeno sprejet.

Nadaljna brzojavka z istega dne je sporočila, da je bila sprejeta resolucija, ki se je prva točka glasila: „Provizorična vlada, ki se je tekotom revolucije konstituirala sporazumno s svetom delavskih in vojaških zastopnikov Petrograda, je objavila izjavo, ki jo označuje kot svoj program. Kongres konstatuje, da vsebuje ta program v principu politične zahteve ruske demokracije in priznava, da je provizorična vlada dosedaj zvesto izpolnjevala prevzete obveznosti.“ Druga točka pa: „Kongres apelira na vso revolucionarno demokracijo Rusije, da se strne krog sveta delavskih in vojaških zastopnikov, ki tvorijo središče organiziranih demokratskih sil, ki zamore skupno z drugimi naprednimi strankami preprečiti vsak poizkus protirevolucije in okrepiti pridobitve revolucije.“

Glede ustavodajne skupščine je kongres določil točko, na katerih naj temelji poročilo. Zadnja točka se glasi: „Končno naj reši narodnostno vprašanje, vprašanje organizacije lokalne samouprave in vsa vprašanja mednarodnega značaja.“

Dne 18. aprila so bili v Petrogradu v gostih francoski in angleški socialisti. Nagovoril jih je tudi pravosodni minister Kerskij v imenu demokracije in socialistične Rusije. Naglašal je sicer, da se njegovo mnenje ne strinja več z onim večino, ali izjavil ob enem, da hoče ruska demokracija (torej ne samo socialna demokracija) služiti ideji svobode, enakosti in bratstva vseh narodov. Ruska demokracija da bo vsajala do konca na stališču, proglašeno v izjavi provizorične vlade in sveta delavskih in vojaških zastopnikov.

Se eno brzojavko z dne 20. aprila ki poroča, da ruski delavski in vojaški svet zavrača „vsako pomisel na poseben mir.“

Iz historijata dogodkov po prevratu v Rusiji — kakor jih označuje gornji citat — izhajajo dejstva: da provizorična ruska vlada sledi glede vnane politike dosedanjim smerem in da odklanja vsak separaten mir, da ni doslej dala od sebe nikake izjave, iz katere bi se dalo sklepati, da bi bila pripravljena prenehati z militarističnimi operacijami, oziroma, da ni niti odločila, da bi nobenih konkretnih pogojev, pod katerimi bi bila pripravljena za mirovna pogajanja da ruski socialni demokracije ne odklanjajo sodelovanja z napredno buržoazijo v svrhu napredka in svobode, da marveč sodelujejo pri vladi tudi zastopniki delavskih slojev, in da ti poslednji niso se na noben način izjavili kakega nasprotstva proti vojni politiki vlade!

To smo hoteli konstatirati. Ne bi pa hoteli, da bi se iz te konstatacije izvajal zaključek, da so ta dejstva deležna našega zadovoljstva. Nasprotno: obžalujemo jih globoko kot pripadniki države, ki iskreno želi mira z Rusijo, pravičnega in častnega za obe strani!

Dokazati smo hoteli le z gornjimi citati, da je v navskrižju z dejstvi premisa v pozdravu južno-slovenske demokracije ruskim demokratom: da bi imela sedanja ruska vlada — sodeč po dosedanjih njenih izjavah — drugačen orientacijo glede vojne politike, in pa, da ne odgovarja resnici trditve, da je sedanja vojna le vojna buržoazije! Proti taki domnevi govorijo tudi vse vedenje socialne demokracije vseh vojskujočih držav in ne v zadnji vrsti nemške, ki je popolnoma sprejela princip narodne in državne brambe in je temu dosledno dovoljevala tudi vojne kredite, tako, da si je pridobila zaupanje odločnih krogov. Dokaza za to: sporočilo nemškega cesarja o razširjenju političnih pravic in izjavi avstrijske vlade glede mirovne akcije socialne demokracije, ki je — akciji — tudi mi želimo popolnega uspeha v imenu naše države in nje narodov, v imenu človečanske ideje in civilizacije.

Sedaj bi imeli razpravljati še zelo zanimiva in važna vprašanja: Je li socialna demokracija z dosedanjim postopanjem pripravljala poti za tako akcijo? Ni-li na

svojih zborovanjih in v svojih glasilih govorila in pisala marsikaj, ki ni služilo deji miru? In, ali ima ravno naša „južno-slovenska“ pravica, da pozdravlja ruske socialne demokrate, ko proglašajo princip enakopravnosti, enakosti in pravice do samodoločbe narodov velikih in malih? Jeli v praktični svoji politiki zastavljala tudi dejanja za znano tega principa v naši monarhiji? Ali ni marveč naravnost nasprotovala nacionalnim stremljenjem, ali se vsaj popolnoma desinteresirala za njih, davajoč misli mednarodnosti pomen brez-narodnosti, ali celo protinarnosti?

O teh vprašanih bi hoteli še razpravljati. Ali ne moremo čes, ker bi nas predelež zavedlo. Pride na vrsto tudi to.

Razne politične vesti.

Slovenske stranke in politični položaj. Z Dunaja se poroča 27. t. m.: Parlamentarna komisija Češke zveze je imela danes in večer pod predsedstvom posl. Staneka posvetovalje. Razpravljale se je obsežno o notranjem in zunanjem političnem položaju in storile so se prve priprave za zasedanje državnega zbora. V razpravi se je, kot pravi sporočilo, ugotovilo soglasno, da se po vladni izjavi, podani 26. t. m., razmerje Češke zveze napram Clam-Martiničevemu kabinetu ni izpremenilo v nobeni smeri. Nato ste se sešli k skupni seji parlamentarne komisije Češke zveze in Hrvatsko-slovenskega kluba. V seji se je ugotovila popolna edinstvo v presoji političnega položaja. Vrhili ste se tudi seji predsedništva in parlamentarne komisije Hrvatsko-slovenskega kluba, v katerih so se tudi vršila posvetovalja o političnem položaju. Cesarjeva prizadevanja za mir so se hvalječno pozdravljala. Napovedano sklicanje državnega zbora se je zelo naznanje ter se je izrazilo soglasno prepričanje, da državni zbor, ki ni mogel delovati tri leta, ne more prevzeti odgovornosti za dosedanje ukrepe v vprašanih prehrane. Poudarjalo se je, da se dosedanje stališče vlade v narodnopolitičnih vprašanjih protivi avstrijski državni misli. Ravno v pravem interesu države se mora odločno odklanjati, da bi se enostranske, narodni enakopravnosti nasprotujoče strankarske zahteve označile kot državna potreba. Nasprotno pa bodo zastopniki hrvatsko-slovenskega naroda kar najtopleje pospeševali resnične državne potrebe. — 26. t. m. je prišlo k ministrskemu predsedniku grofu Clam-Martiniču odposlanstvo parlamentarne komisije ukrajinske parlamentarne zveze pod vodstvom podpredsednika državnega zbora posl. Romančuka, da bi ji ministrski predsednik določeno pojasnil v časopisju razširjene vesti o osamosvojitvi Galicije, ki so povzročile živahen nemir v ukrajinskih krogih. Ministrski predsednik je pomiril odposlanstvo in mu sporočil, da vesi v časopisju, da bi se avtonomija Galicije uvedla pred sklicanjem državnega zbora potom cesarskega patenta, ni resnična. — Vlada je vsem narodom naklonjena. Isti dan je bilo predsedništvo ukrajinske zveze tudi pri ministru zunanjih stvari, grofu Czerninu, ki je izjavil, da je pripravljen proučiti predložene želje in se ozirati nanje na najblagohotnejši način.

Obzobja nemško - radikalne politike iz strelskih jarkov. Dunajska „Information“ je prejela z bojišča pismo, ki govori z ogorčenjem o notranjopolitiških dogodkih. Dopisniki vprašujejo: Ali imajo gospodje politiki v zaledju, ki vendar strada, zmruze, ki mora negovati in preskrbljati legioje bolnih, ranjenih, bežnih, še toliko časa in mirnosti vesti, da ure in dneve sede v konventiklih, razburjajo ministre in jemljejo kroni dragocen čas — a vse to radi „kabinetne krize“, ki prav za prav ni nikaka kriza, kajti mi na bojišču si prav lahko mislimo vlado tudi brez dra. Urbana, dra. Baernreitherja in dra. Bobrzynskega in mislimo, da brez njih ne bi bila uprava ne mnogo boljša, ne mnogo slabša. Na bojišču nimamo nikakega smisla za nemške „belange“. Tudi glede odcepljenja Galicije majamo z glavami, ker se nam zdi to nevaran simptom državno - likvidacijske politike. Ali nimajo ti gospodje, ki se jih je le radi njih mandatskih dolžnosti pustilo v zaledju, res nobene druge nujnejše skrbi, nego nemške „belange“, odcepljenje Galicije in sedaj „kabinetno krizo“? — Potem obdolžujejo dopisniki te poslance, da varajo ljudstvo in da nimajo čuta za trpeče mase? Tako sodijo stotisoči kameradov na različnih bojiščih, ki si priznava-

jo sramovaje se, da Avstrija še nima parlamentarne kakršnih bi potrebovala. Ni parlament odrekel, ampak odrekli so moške te zbornice! Volilci naj bodo pozneje delili plačilo!

Za samostojno Galicijo. Parlamentarna komisija poljskega kluba je izdelala tozadevni elaborat, ki so mu najvažnejše sledeče določbe: Kompetenci zakonodajne korporacije Galicije pripadejo iz delokroga državnega zbora: stvari financ, prometa, obrti in zdravstva; določanje načel pouka, kazenska, justična in civilna zakonodaja; zakonodaja o trgovinskem in rudokopskem pravu, o organizaciji sodišč in upravnih oblasti, in pa zakoni, ki se imajo izdati za izvedbo tiskovne svobode, zborovanjskega in društvenega prava. Državni temeljni zakon iz leta 1867 naj tvori podlage deželne ustave. Zakonodajno zastopstvo Galicije ima pošiljati poslance v avstrijski državni zbor in v skupne delegacije. Zakonodajna korporacija Galicije bo obstajala iz senata in deželnega zbora. Deželni zbor je sestavljen iz 166 poljskih in 62 maloruskih članov, ki se bodo volili na tajni in direktni volilni pravici. Senat bo imel 130—140 članov. Uprava dežele bo poverjena po cesarju imenovani in zakonodajni zastopstvu Galicije odgovorni vladi s kancelarijem na čelu, ki bo izbran iz vrst deželnega zbora. Pridodani mu bodo državni tajniki za različne rešerte. Kancelar, bo imel pravico zahajati k sejam avstrijskega ministrskega sveta ter sodelovati pri stvareh, ki se tičejo Galicije. Da pa se ohrani kontakt z avstrijsko vlado, bo imenovan minister za Galicijo z obsežnim delokrogom. Poljski jezik je uradni jezik galških oblasti kakor tudi avstrijskih ministrstev, izvenjski vojni ministrstvo. O rabi nemškega jezika poleg poljskega v notranji službi železnice, orožništva in deželne brambe bo odredil cesar po predlogih deželne vlade. Železniško oseboje — izvenjski železniške delavce — mora biti večše nemškemu jeziku. Dežela razpolaga z dohodki v Galiciji iz davkov, monopolov, premoaga, petroleja itd., ter bo morala oddajati v blagajne avstrijske uprave kvoto teh dohodkov, izračunano po odstotkih in pa ves dohodek od carin. Kvota za skupne izdatke bo z ozirom na položaj, provzročen po vojni, v prvih petih letih manjši, nego v naslednjih letih. Troške za vzpostavlo Galicije pokrje avstrijska država! — Takov je v svojih glavnih določbah načrt, ki ga je izdelala parlamentarna komisija poljskega kluba. Vprašanje je le, v koliko je pri tem igrala vlogo gosta, ki dela račune brez krčmarja: ali poznejši dogodki ne napravijo kake črte čez ta račun?

Aprovizacijske stvari.

KAJ DOBIMO TA TEDEN?

Ta teden, od 30. aprila do 5. majnika, (14. razdeljevanje), se bodo mogla (proti preščipljenju štev. 14 izkaznice za živila) dobiti naslednja živila in drugi predmeti aprovizacijske komisije in sicer na eno osebo:

KORUZNA MOKA.
½ kg koruzne moke po 80 vin. kg.

SUHE ČESPLJE.
¼ kg suhih čespljev po K 3'60 kg.

MARMELADA.
¼ kg marmelade na osebo in teden po K 4'— kg.

JULIENNE (Posušena zelišča.)
5 (pet) dkg julienne (posušene zelišča za juho) po K 5 kg.

JAJCA.
5 (pet) jajc na osebo in teden po 22 vin. eno.

SUHO ZELJE.
10 dkg suhega zelja po K 4 kg.

SUHA ČEBULA.
5 dkg suhe čebule po K 16'80 kg.
5 dkg 84 vin.

GOLAŽEVE KONSERVE.
Škatlja po ½ kg K 2.

Na eden ali dva odmerka se bo mogla dobiti ena škatlja, na tri in štiri odmerke dve škatli, na pet in več odmerkov tri škatle.

CIKORIJA.

Na izkaznice z enim do treh odmerkov se bo moglo dobiti po 20 dkg, na izkaznice s štirimi in več odmerki pa po 40 dkg cikorie po K 4'40 kg, (20 dkg 88 vin., 40 dkg K 1'70).

ČOKOLADA (prvovrstna).

Na izkaznice z enim in dvema odmerkom se bo moglo dobiti po ¼ kg, na iz-

kaznice s tremi in štirimi odmerki po ½ kg, na izkaznice s petimi ali več odmerki pa po ¾ kg čokolade po K 20 kg.

POSUŠENI SLANIKI.

1 komad 80 vin.; na eno izkaznico za živila se zamore poljubno dobiti enega do štiri slanike, ali v nobenem slučaju ne več kot štiri komade.

SIROVO MASLO.

Na vsakih 6 odrezkov oficijelne izkaznice za masčobe, veljavnih za čas od 30. aprila do 5. majnika t. l., se bo v vseh lokalih, kjer se razpečavajo živila aprovizacijske komisije, obenem z drugimi živila moglo dobiti 120 g (12 dkg) sirovega masla na osebo po K 12'50 kg — (12 dkg K 1'50).

SLANINA.

Izkaznice št. 10, ter dopolnilne izkaznice št. 14, za slanino veljajo do vštete sobote, 5. majnika t. l.

DOPOLNILNE IZKAZNICE ZA MASČOBE.

Dotične osebe, ki opravljajo težko delo ter imajo zato pravico do dopolnilne izkaznice za kruh in do oficijelne izkaznice za masčobe z odrezki, zaznamenovanimi s črko S, dobe proti izročiti odrezkov te poslednje izkaznice, veljavnih za čas od 30. aprila do 5. majnika t. l., dopolnilno izkaznico s štev. 15, ter morejo nanjo do vštete sobote, 12. majnika t. l., v običajnih prodajalnih dobiti 3 (tri) dkg slanine.

SVINJINA.

V sredo, 2. majnika t. l., se prične prodajati svinjina proti izročiti olivnosivih izkaznic (10. izdaja), ki so že v posesti občinstva. Prodajala se bo pri vseh slaniharnih in sicer na izkaznice od št. 1 do št. 10.000 A, B, C, D, E, v sredo, 2. majnika, na izkaznice od št. 10.001 do št. 20.000 A, B, C, D, E, v četrtek, 3. majnika, in na izkaznice od št. 20.001 do št. 30.000 A, B, C, D, E, v soboto, 5. majnika. Kdor bi iz upoštevanja vrednega vzroka ne mogel kupiti svinjine določenega dne, jo more dobiti popolnoma izjemno v soboto, 5. majnika. Vsaka oseba ima pravico, da dobi na eno olivno - sivo izkaznico 20 dkg svinjine in sicer po izbori: 20 dkg sveže svinjine po K 4'40 kg, ali 20 dkg glavine, krač ali kože K 2'40kg.

SALAME.

Pri vseh slaniharnih se bo nadaljevala prodaja salam (Plockwurst) po K 14 kg. Odiemalci se morajo izkazati z izkaznico za živila ter ne morejo dobiti več kot ¼ kg salam (na eno izkaznico za živila).

SARDINE V SKATLJAH.

Na izkaznice z enim do treh odmerkov se bo mogla dobiti po ena škatlja sardin (v olju), na izkaznice s štirimi ali več odmerki pa po dve škatli, in sicer po K 3 škatlja.

NAMOČENA POLENOVKA, OSOLJENE SARDELE IN ZGOMBRI.

Nadaljevala se bo tudi prodaja namočenih polenovke, osoljenih sardelj in zgombrov in sicer na običajnih mestih.

IZKAZNICE ZA SVINJINO.

Tekom tega razdeljevanja dobe odiemalci tudi izkaznice (oranžno-črne barve) za svinjino (11. izdaja).

IZKAZNICE ZA GOVEDINO.

Razdelile se bodo nadalje izkaznice za govedino (modre barve) s štev. 1. — Kdaj stopijo te izkaznice v veljavo, se objavi ob svojem času.

VZIGALICE.

Dobivale se bodo tudi švedske vzigalice, ali ne več kot 8 škatlic na izkaznico, in sicer po 6 (šest) vin. škatlica.

KISLO ZELJE.

Tekom tega razdeljevanja dobe odiemalci izkaznice št. 30, za krompir ter se bo moglo dobiti nanje po ½ kg kislega zelja na osebo in teden po 1 K kg, in sicer na naslednjih krajih: na trgu Ponterosso, na Lesnem trgu, na trgu Stare mitnice, na trgu Giuliani in na trgu Peruginu.

Znižanje cen najpotrebnejših živil.

Aprovizacijski komisiji je bil dovoljen prispevek iz sklada, ki ga je ustanovila c. kr. vlada v korist revnejšega prebivalstva, da se z ozirom na sedanje težavne razmere znižajo cene nekaterih najpotrebnejših živil, ki bi bila drugače nepristopna za manj imovite sloje. Na inicijativo gospoda namestnika je aprovizacijska komisija med tem, kakor je razvidno iz tedenskega prospekta, za prihodnje razdeljevanje znatno znižala cene svinjine, mesnih konserv, suhih zelišč za juho in suhega zelja. — Ze

— Sedaj prihaja Colard, — je javil sluga gospe Brichetovi.

— Dobro, sporočite mu, da naj me počaka tu, ko izvrši nalog gospoda de Badičrea, — je ukazala Avrora, ki je odšla proti vratom na vrt in obenem rekla sodniku:

— Vrnem se takoj.

Ko je odšla skozi vrata, je srečala svojega očeta, ki je tankaj prežal nanjo.

— Ljuba moja Avrora, ali nimaš morda kakega majhnega prihranka, ki bi ga mogla posoditi svojemu nesrečnemu očetu?

— Ji je pošepetal kapitan s klavirnim glasom.

— Ali si mi kedaj dal toliko časa, da bi si bila mogla prihraniti kaj? — mu je odgovorila.

— Poišči dobro, morda pa le najdeš kak zlatnik....

Ze dolgo se je zavedala gospa Brichetova, kako malo je vreden njen oče, ki jo je prodal starcu. Ko pa je tako neprikrito zahteval od nje denarja, ki bi ga torej zopet nesel v igralnico, ni mogla skriti svojega zaničevanja.

(Dalie.)

PODLISTEK

Milijonar, ki je izginil.

Roman. Francoski spisal Evgen Chavette.

Takšno je bilo domače življenje v palači tečaj, ko je gospod de Badičre na dan Cartoncheve gosposdne, po končanem zaslisevanju obsojenca, prišel v Brichetovo palačo in ukazal Colardu, da naj gre v ulico de Bucherie in naj tamkaj petkrat potrkaja na vrata z majlno linico.

Ko je Colard odšel, da bi izvršil določen nalog, je sodnik, ki je ostal sam v mali govorilnici Brichetove palače, pogledal na uro. Poldne je bilo že minilo, torej ravno čas za obed.

Ker je bil prepričan, da najde čam v obednici, se je gospod de Badičre dal navajati. Bili ste res ravno pri obedu in sicer v družbi kapitana, ki je bil vso noč v neki igralnici in se je vrnil v palačo, da utolaži svojo lakoto, česar ni mogel storiti v mestu, ker je v igri izgubil zadnji frank.

Zato je bil častivredni Hanibal silno slabo razpoložen. Neprestano je pridrušeno rentail in je prežal na to, da bi mu kakak lakajeva nespretnost dala priliko, da bi

vzrožil in tako dal duška svoji jezi. Dasi-ravno ste sedeli skupaj z njim za mizo, se vendar dami niste prav nič ozirali na zadušene kletvice jezicega se kapitana.

Ker se ji je gabila take vrste zverina, kakršna se je nastanila v njeni očetovski hiši, je živela Pavlina v kapitanovi bližini, kot bi takorekoč niti ne vedela zanj. Cel mesec je morda izgovorila z njim komaj deset besedi, in zaničevanje, ki mu ga je kazala tako, je od dne do dne povečavalo Hanibalovo sovraštvo proti njej. Če se je Pavlina, ki se je vedno izogibala, vendarle sešla z njim, se je moglo zgoditi to le zato, ker jo je, ko je že sedela za mizo, iznenadil Fouquierjev prihod. Navadno si je Pavlina, če kapitan morda ni obedoval ali večerjal v drugem nadstropju v družbi svojih častivrednih prijateljev, dala primesti obed ali večerjo v svojo sobo, da bi ne sedela z njim vkupaj pri mizi.

Hanibalova slaba volja pa tokrat tudi ni čisto nič ujemovala na njegovo hčer.

Gospa Brichetova je namreč hipoma obledela, ko je prečitala pismence, ki ga ji je zjutraj osebno izročil nekdo.

— Povejte onemu, ki vas je poslal, da ga čakajo takoj na znanem kraju, — je odgovorila Avrora.

Potem se je zaprla v svoj paviljon, ki

ga je, izmučena po oni skrivni bojazni, vsled katere je bila popolnoma neobčutljiva za očetovo rentailčenje, zapustila šele čez nekaj ur.

Ko je gospod de Badičre stopil v obednico, mu je Pavlina kot staremu očetuemu prijatelju pohitela naproti in ga ljubivo povlekla k mizi, kjer je dala takoj pokriti teli zanj. Ker je vso noč zaslišaval zločinca in ni niti zatislil očesa, je bil sodnik v resnici tako lačen, da se nikakor ni upiral ter se je vsedel k obedu. V ostalem pa je tako tudi najlažje čakal Colardove vrnitve.

Gospa Brichetova se je siloma otresla nemirnosti, ki jo je prevzemala vso.

Smehljaje se in zelo prijazno je s Pavlino vred stregla staremu hišnemu prijatelju. Kar se tiče Hanibala, je že zadostovalo, da je zagledal sodnika, pa je popolnoma izginila njegova jeza. Ta velikan... ina pač vsak človek svoje slabosti... je bil tako nesrečen, da se je zelo vznemiril, samo če je zagledal sodnika. Fouquier se je torej vedel boječe in tiho, kot da je hotel doseči s tem vedenjem, da bi sodnik ne opazil njegove navzočnosti; da, prizadaval si je celo, da bi jedo kolikor mogoče neslišno.

Kolikor si je tudi gospa Brichetova pri-

zavevala, da bi v navzočnosti tujca premagovala svojo notranjo razburjenost, se je vendar kazala večkrat raztreseno, popolnoma pozabljajoč navzočnost neobičajnega posetnika. Tekom takšnega trenutka se je pač morala odločiti, kaj naj stori, in tako je nenadoma rekla lakaju, ki je stregel pri mizi:

— Sporočite Colardu, da bom po obedu govorila z njim.

— Ga ni doma, — je odgovoril sluga.

— Tega vragijskega človeka ni nikoli doma, kedar ga človek potrebuje, — si je mislil Hanibal takoj, ker je že sklenil natihoma, da zopet ponovi svoj doslej brez-uspešni poizkus, da bi iz hišnika izrval majhen predujem na svojo penzijo.

— Gospa, jaz sem kriv Colard

ESKOMT MENIC ==

Odbor vojne razstave. Vsi člani glavne odbora vojne razstave se vabijo k seji, ki bo danes ob 11. uri popoldne.

Tedensko zdravstveno poročilo. V času od 21. do 28. t. m. je bilo v tržaški občini zaznamovanih 4 slučaje davice in 4 slučaje legarja. Umrli ste dve osebi za legarjem.

DAROV.

Darovi, došli cesarskemu komisariju. Ravnateljstvo ljudske in meščanske šole v ulici Giotto K 50, nabranih med šolsko mladežjo povodom godu Njenega Velikanstva cesarice, in sicer polovico za vdove in sirote padlih vojakov in polovico za organizacijo oskrbnih vojniških sirot.

Za tombolo v vojaškem domu je daroval g. J. Štoka 24 envelop pisemskega papirja, 24 notesov, 6 cig. doz in 150 razglednic.

Za naše primorske branitelje darujejo: ga. Goriup, Prosek: 12 slov. in 3 nemške knjige; g. Anton Rep 24 slov. knjig in došti »Edinosti«; ga. Oršič 38 slov. in 3 nemške knjige; g. Bartel 1 vijolino; ga. Mara Stepančič 15 hrvaških, 10 slov. in 10 ital. knjig; g. A. Kolenc 1 sp. hlače, 20 zv. »T. slik«; ga. Anica Marovič več časopisov »Slovenca« in »Edinosti«.

Za »Vojaški dom« — Darovi, došli vojno-oskrbnemu damskemu komiteju: Tvrčka S. A. Megari K 50, Ignac Bittmann K 30, Ljudmila Krstić K 20, ravnatelj Alfred Bachrach K 20, nadporočnik dr. Ivan Amacher, Pazin, K 9. Skupaj K 129. Nadalje so darovali okrepila, cigarete, knjige, časopise in igrane predmete: Ga. Antonija Slavik, nadporočnik dr. Rybař, ga. H. pl. Pertl, Marija in Ana Gindra, ga. L. Halletz, ga. H. Volpich, Angelina Covacevich, ga. Berndt, ga. N. Kamlar, Penelope di Demetrio, ga. N. Sevastopulo, ga. Lichtensteiger, ga. Tomašič.

V počenjenju spomina prerano umrlega Stanka Germeka je podaril g. nadzornik Prele 10 K in g. nadzornik Kralj 4 K podružnici CMD pri Sv. Ivanu.

Ker je Angelji izbil iz roke in zlomil taktirko — salam, daruje Vilko 10 K svetovjanski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda. Da bi se le pogostoma tako zlomila — taktirka!

Gospodarstvo.

NAVODILO

Glede zatiranja trtne peronosporne in oidije (grodne plesnobe) na Primorskem l. 1917. Kot sredstvi za pokončevanje peronosporne sta letos pri nas na razpolago modra galica in čisti peroxid, za pokončevanje oidije pa, ker žvepla ni, n-trijev tiosulfat, imenovan tudi »salodina«.

Z modro galico, peroxidom in salodino razpolaga c. kr. kmetijski ministarstvo. Razdelitev teh sredstev na veliko je poverjena obči zvezi kmetijskih zadrug na Dunaju, na malo pa na Primorskem sledečim korporacijam itd.

Na Goriškem: Deželnemu kmetijskemu uradu, sedaj v Ajdovščini, za celo Goriško. V Trstu: Tržaški kmetijski družbi, Dunajska ulica 10, 1., za Trst in okolico.

V Istri: Zvezi gospodarskih zadrug za Istro v Puli, sedaj v Opatiji, za sodne okraje Buzet, Pazin, Labin, Volosko, Podgrad in Krk; deželnemu kulturnemu svetu v Poreču za sodne okraje Koper, Piran, Buje, Motovun, Poreč, Cres, Lošinj in c. kr. trdnjaskemu poverjeniku v Puli za sodne okraje Pulj, Vodnjan in Rovinj (mesto in okolica).

Dotične občine oziroma vinogradniki se morajo zbog dobave modre galice, perocida in salodina obrniti na prej omenjena razdeljevalna mesta.

Glede uporabe modre galice in čistega perocida naj si vinogradniki zapomnijo sledeče:

1. Kadar so poganjki na trti 20 cm. dolgi, se jih prvič poskropi z galicno apneno ali perocidno-apneno raztopino (od začetka do polovice maja).

2. Drugič naj se škropi 15 dni po prvem škropljenju (od polovice do konca maja). Ako se je vsled vlažnega in toplega vremena bati hitrejšega razvoja peronosporne, tedaj se mora škropiti v drugič že 8 dni po prvem škropljenju.

3. Tretje škropljenje se vrši brez ozira na čas cvetenja približno 20 dni za drugim (sredi junija).

Ob morju in na otokih se škropi kakih 14 dni prej nego v notranjosti dežele.

V normalnih casih, ko je bilo modre galice po ceni dovolj na razpolago, se je škropilo od začetka do polovice julija četrtkrat. V navadnih letih in v odprtih legah pri visoki kakor tudi pri nizki vzgoji trti je štirikratno škropljenje zadostovalo. Na ravnam, v zaprtih legah in v deževnih letih pa je bilo potrebno pet do sedemkratno škropljenje. Toda letos, ko bo treba z modro galico in peroxidom štediti, bo moralo zadostovati trikratno škropljenje. Za vsako škropljenje zadostuje 1% galicno apnena ali 2% perocidno-apnena raztopina (1 kg modre galice ali 2 kg čistega perocida na 100 l. vode in primerna množina apna, da postane raztopina alkalna). Le v slučaju, da bi bilo leto 1917 zelo deževno, naj se rabi 1/2 do 1% galicno apnena ali 3% perocidno-apnena raztopina. Ako se pri vsakokratnem škropljenju strogo pazi, da se enakomerno poskrope vse zelene trte in tudi grozdice, si s trikratnim škropljenjem moremo zadostno obvarovati vinograde in trgatve škode po peronospori. Dobra škroplilnica, tanko noseč razpršilnik in razumno, ne potratno škropljenje pripomaga ne samo štediti na dragoceni modri galici in peroxidu, ampak zagotovi obenem tudi dober uspeh. To velja glede pokončevanja peronosporne.

Ker žvepla za pokončevanje oidije (grodne plesnobe) letos ni, naj se vinogradniki poslužujejo nadomestila za žveplo, to je »salodina«, ki se je lanišjo leto na Kranjskem baje dobro obnesel. Preskušal ga je tamošnji vinarski nadzornik Boh. Slezky.

Rabi pa se salodina tako-le: Takoj ko se pripravi galicno-apneno škroplilno zmes za škropljenje trti proti peronospori, se primeša na vsakih 100 litrov te zmesi pol kg natrijevega tiosulfata (salodina) ki se raztopi kar v tej zmesi. Ker je salodina sol, ki se v kisli tekočini prav lahko razkroji, se mora dodati galicno-apneni zmesi malo več apna kot navadno, tako, da v njo pomočen beli fenolftaleinov papir močno pordeči ali prav rdeči lakmusov papir pomodri. Ta okolnost se ne sme prezreti, ker drugače salodina ne bi nič učinkovala. Treba se je torej natančno ravnati po tem navodilu.

S tako pripravljeno škroplilno zmesjo, ki učinkuje proti peronospori in oidiji (grodni plesnobi) obenem, naj se trte vsaj trikrat na leto dobro škropijo. Le v vinogradih, o katerih je znano, da jih ovidi vedno leto za leto močno napada, naj se škropljenje z omenjeno zmesjo večkrat ponovi. Samo ob sebi je umevno, da treba osobito grozde vsakokrat jako temeljito poskropiti, tako, da so jagode s škroplivom dobro oblite. Teda se sme pričakovati zadovoljivi uspeh.

Od c. kr. namestništva.

To in ono.

Težave za časopisje. S kakimi težavami se mora dandanes boriti časopisje, kaže prejšnja naslednja objava uradnega lista mesta Geyer v Krušnem pogorju. Ta list piše 19. t. m. na uvodnem mestu: Potrebujemo premoga! Prisiljeni smo, da zaradi pomanjkanja premoga ustavimo izhajanje lista, ako se morda ne odloči ta ali oni naših bralcev, da nam iz prijaznosti prepusti nekaj stotov premoga proti takojšnjemu plačilu. Neizhajanje uradnega lista bi bilo ravno sedaj zelo neprijetno za vse prebivalstvo. Prosimo torej vse, katerim bi bilo mogoče, da nam prepuste nekaj stotov premoga, da nas kar najprej obveste, da moremo poslati po premog.

Iz ruskih jetnišnic. Ukrajinski tiskovni urad v Lausanni piše: Dobrodejni vpliv, ki ga je vsestransko imela doslej ruska revolucija, se kaže celo tudi pri zločinih, izključenih iz človeške družbe, ki se nahajajo v jetnišnicah. Kakor se je izvedelo za padec stare vlade, so skoraj v vseh jetnišnicah izbruhili upori; vendar pa je stalo vladu le malo truda, da je vzpostavila zopet mir. V odeski jetnišnici so odpravili staro pazniško osebje in ga nadomestili z novimi pazniki, ki so jih jetniki izvolili sami. Celice niso več zaklenjene. Jetniki so oblasti, ki so jo izvolili sami, slovesno prisegli, da ne pobegnejo, da se bodo ponašali vzorno in bojkotirali vse, ki bi se ne hoteli pokoriti temu novemu zakonu. V jetnišniški jednici so se vršila politična zborovanja, in sprejela se je resolucija, s katero pozdravljajo jetniki novo vladu in se obvezujejo, da se bodo strogo držali reda. Nakupovanje živil oskrbujejo osebe, ki so jih jetniki določili v to in ki brez spremitva hodijo po mestu ter se potem, ko opravijo svoje opravke, zopet vračajo v jetnišnico. Do danes še ni skušal pobegniti noben jetnik. V mestu Baku pa so jetniki pobegnili iz jetnišnice, a so ostali v bližini mesta. Sešli so se in so si medsebojno prisegli, da v bodoče ne zagreše nobenega zločina več in da bodo kolikor mogoče podpirali novo vladu. Poleg tega so sklenili, da vsakogar, ki bi se drznil pleniti ali bi zakrivil kak drug zločin, postavijo pred sodišče, ki ga izvolijo sami, da ga to sodišče obsodi v smrt na vešalih.

Nova ruska himna. Kakor poročajo ruski listi, so se umetniki Marijanskega gledališča obrnili na kapelnika Glazunovskega s prošnjo, da bi komponiral novo rusko himno, ki naj bi se privzika pela v novem narodnem gledališču. Besedilo te himne spiše baje Maksim Gorki.

Amerikanski republikanec. Pred več leti je prišel na svojem potovanju v Evropi neki znan Amerikanec na Nizozemsko. V Amsterdamu je posetil tamošnji muzej in predložil so mu knjigo, v katero vpisujejo odlični posetniki svoja imena. Amerikanec je prijel za pero, toda preden se je podpisal, je izrazil željo, da ne bi se podpisal v vrsti za drugimi, temveč neposredno za nekim prejšnjim posetnikom, namreč za nemškim cesarjem. Ker je bil ta Amerikanec zelo slavna oseba, mu niso mogli odbiti te prošnje. Tako je prišlo, da stoji v spominski knjigi amsterdamskega muzeja takoj za podpisom cesarja Viljema II. podpis Teodorja Roosevelta.

Demanti nemške cesarice. Demanti in biseri, ki jih je nemška cesarica iz svoje zasebne posesti dala na razpolago nemški vladi, da si potem njih prodaje v nevtralnem inozemstvu nabavi denar za nakup živil, so dospeli v Amsterdam, da se prodajo tankaj. Gre tu za dragocenosti, vredne več milijonov holandskih goldinarjev, in govori se, da vlada zanje v krogu nizozemskih trgovcev z dragulji veliko zanimanje. Prodajo oskrbi berolinska demantska režija, ki mora skrbeti za to, da se doseže prava tržna cena, ker seveda ne gre za to, da bi se dragocenosti prodale pod ceno, temveč da se doseže čim največji izkupiček.

Minister v tramvaju. Pred josefstadtskim kazenskim sodnikom na Dunaju sta se te dni morala zagovarjati tramvajska izprevoznica Eliza Sottolarzeva in mo-

torni voznik Marko Weier zaradi ogroženja telesne varnosti in sicer vsled ovadne ogrskega ministra na cesarskem dvoru barona Rosznerja, ki je ovidil nekemu stražniku, da je 23. oktobra l. l. s svojo soprogo pri obči bolnišnici hotel stopiti v tramvajski voz, ki pa se ni ustavil pri postajališču, tako da je moral s soprogo vstopiti v voz med vožnjo, pri čemer bi bil kmalu pačel. Obtoženca sta izjavila, da nista kriva. Voz je vozil mimo postajališča, ker tamkaj ni bilo nikogar, ki bi bil čakal za vstop, in so se pri postajališču ustavili vozovi le po potrebi. Minister in njegova soproga sta vstopila v zelo počasi vozeči voz, ne da bi se bilo zgodilo kaj. Ker ni bilo izkazano, da se je barona Rosznerju dostavilo vabilo k razpravi, je sodnik odgodil razpravo, da se ovaditelj ponovno povabi k razpravi potom najvišjega dvornega maršalskega urada.

Proti postavljanju spomenikov. Iz Berolina se poroča: Odlok pruskega ministrstva za notranje stvari, ki je izšel pred kratkim, je naperjen proti dejstvu, da v nekaterih krajih že sedaj delajo priprave za postavljanje spomenikov za sedanjo vojno in zbirajo v ta namen prispevke. Odlok pravi, da se mora skrb za take stvari pač prepustiti času po vojni. Dokler smo v vojni, pravi minister pl. Loebell, ne morem smatrati za koristno, da bi se pospeševala taka stremjenja ali pa se celo skušala uresničevati z nabiranjem prispevkov. Tekom vojne je treba posvetiti vse napore izključno priobitvi zmage, vsa razpoložljiva sredstva pa velikim nalogam sedanjosti. Če se taka stremjenja pojavijo v javnosti ali se naporijo oblasti za njih podpiranja, prosim, da se primerno zavrnejo. Tako na Pruskem. Enak odlok bi tudi pri nas ne bil napačen, ker se tudi pri nas tupatam oglašajo osebe s takimi načrti, pri čemer pa jih seveda večina vodi le ena želja, da bi se namreč njihovo »delovanje« opazilo v javnosti in potem poplačalo s kakim — križcem. Da, taka stremjenja je treba primerno zavracati!

Priporočljive tvrdke.

Mehanična delavnica.

ODLIKOVANA LIVARNICA OSVALDELLA. Via Media 26. Izdelovanje in poprava strojev in motorjev. Proračuni. 991

Knjigoveznica

PIETRO PIPAN, Trst, ulica Valdirivo 19. Artistična vezava. Žepni koledarji lastnega izdelovanja. Vpisniki (registri) posebnega sistema. 207

Majolične peči in štedilniki

M. ZEPAR, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerne. 202

Hotel Continental

Trst, ulica San Nicolò št. 25 (blizu Corsa). Prenosišče za vojaške. Dvigalo. Cene zmerne. Postrežba točna. 190

Papir.

VELIKA ZALOGA PAPIRJA za ovitke, papirnatih vreč lastne tovarne. — Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerne. — Gastone Dollinar, Trst, Via dei Gelsi 16. 236

Šivalni stroji.

DELNIŠKO DRUŠTVO ŠIVALNIH STROJEV SINGER, Trst, Corso 20. Prodaja šivalnih strojev in vseh pritlik. Delavnica za popravljanje. 258

„Salone Edison“

Trst, Vojaški trg (Piazza Caserma) Palača Via nello. Najprijetnejši kinematograf tržaškega občinstva, kjer se predstavljajo najboljši gledališki films. 211

Damska krojačnica

A. RIEGER, Trst, ulica Torrente št. 30, I. nadst. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroko, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. 337

Trgovina jestvin in kolonijal

IVAN BIDOVEC, Trst, ul. Campanile 13 (Vrg. Ponterosso) Zaloge mesa v konservi, sarjin, kondenzirano mleko, meze, čokolade in kakava. Velika izbira likerjev in domačih vin. Specialiteta: marmelada Cene zmerne. 2260

Nepremočljivi plašči.

LEOPOLD HAAS, Trst, Corso 2 in via Barriera vecchia 10. Bogata izbira vojaških plaščev od K 20 — naprej. 257

Jestvine na debelo.

Bogata izbira vsakovrstnih jestvin; prodaja na debelo RUGGERO GAMBEL v Trstu, ulica delle Acque vogal ulice Coroneo. 244

Pasi za prenos in platno za jadra. LUIGI ZUCULIN, odlikovana tovarna zagrinjal in asfaltov. Rojan št. 2. Urad ulica Ghega 2. Specialiteta: zastori za gostilne, kavarne, prodajalne itd. 232

Manufakturne trgovine.

SUCCESSORI (Nasledniki) PIETRO TAVOLATO Trst, Lesni trg (Piazza della Legna) št. 1. — Bogata izbira manufakturnega blaga. — Cene zmerne. 194

Parite

PERILO PATENT „WASCHPULVER“ Umičajte si ROKE

s higijeničnim razkuževalnim patentnim „Prainim praškom“

tovarne kemičnih proizvodov v Hrastniku.

Izključna zaloga za TRST, ISTRO in DALMACIJO

ALESSANDRO MARANGONI - Trst, ulica Chiozza 30.

Dobi se naprodaj pri vseh prodajalnah jestvin, mirodinah in zalogah mila.

GAMBRINUS

vsaki večer ob 9^h velika varietetna predstava.

Vstopnina K 1.—

Peter Moretti

kotlar iz Gorice

sedaj v Trstu, Via Beccherie 31

sprejema vsakovrstna naročila kosti-

trenja i. t. d. i. t. d.

Prodaja in popravlja trne škroplilnice

in mehe za žveplanje ter jih tudi za-

menjuje. — Ker primanjkuje baker, se

izdelujejo poprave v železu.

Kabaret-Varietè MAXIM

Trst - Via Stadion 10 - Trst

Odpri od 8^h zvečer naprej

Cena: I. vrste K 2. II. vrste K 1.

Kupujem dnevno

v vsakovrstni množini

lepe gartrože

z dolgim pecljem

V. Perotti ul. S. Nicolò št. 28

Zlatarnica G. Pino

v Trstu se je preselila na Corso št. 15

v bivšo zlatarnico G. Zercowitz & Figlio.

Velika izbira srebrnih in zlatih

ur, uhanov, prstanov, verižic itd.

Cene zmerne. Cene zmerne.

Josip Struckel

Trst, vogal Via Maria Teresa-S. Caterina

Novi dohodi vojnene blaga

za moške in za ženske

obleke, svilenina, etamine,

batist gladek in čipkast. Čipke

za obleke kakor tudi bogata

izbira okraskov in ovratnikov

i. t. d. i. t. d.

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu

Ulica Caserma št. 11.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, srečke, tuje

zlate in papirnaté novce in devize.

Daje predujme na vrednostne papirje in blago in izvršuje vse

v bančno stroko spadajoče tranzakcije.

Vloge na knjižice obrestuje 4% netto

Vloge na tekoči in žiro-račun najboljše po dogovoru.

Obavlja nakazila vojnim ujetnikom.

Poslovalnica c. kr. razredne loterije.

Baker, medenino

in druge kovine

kakor tudi vsakovrstne železnine

kupuje

MARCELLO SCABAR

Trst - Ulica Vienna 17.

IVAN KRŽE — Trst

Piazza San Giovanni 1.

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potreb-

ščin od lesa in pletenin, skafov,

brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, re-

šet, sit in vsakovrstnih košev, jerbavov in

metel ter mnogo drugih v to stroko spa-

dajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo

trgovino s kukinjsko posodo vsake vrste

bodi od porcelana, zemlje, emaila, kosti-

tarja ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke

itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje

in stekleno posodo za vino i. t. d. i. t. d.

Hotel in restavracija METROPOLE

Trst, ulica S. Nicolò 22.

Kuhinja prve vrste. Vina izbrana.

Elegantne sobe. — Največja čis-

stost. — Cene zmerne.

Hermangild Trocca

TRST, ulica Barriera vecchia 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

Venci iz porcelane in biserov, vezani

z medeno žico, iz umetnih cvetic s

trakovi in napisi. Slike na porcelanastih

ploščah za grobne spomenike itd. itd.

Najnižje konkurenčne cene.

Umetno-fotografični atelje

Trst, ulica del Rivo št. 42 (prihičje) Trst

Izvršuje vsako fotografsko delo

kakor tudi razgled, posnetke

notranjost lokalov, porcelanastih

plošče za vsakovrst. spomenike

POSEBNOST: POVEČANJE

!!! VSAKE FOTOGRAFIJE !!!

Radi udobnosti gosp. naročnik-

ov sprejema naročbe in jih iz-

vršuje na domu, ev. tudi zunaj

mesta po najzmernejših cenah.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

v Trstu, ul. Poste vecchie</